

Jan Lityński - ur. 18 stycznia 1946 w Warszawie. Ukończył Uniwersytet Warszawski, Wydz. Matematyczno-Fizyczny. Polski polityk, działacz opozycyjny w czasach PRL, poseł na Sejm X, I, II i III kadencji. Od 1962 jako uczeń szkoły średniej uczestnik spotkań dyskusyjnego Klubu Poszukiwaczy Sprzeczności (założonego przez Adama Michnika, Jana Grossa i Jana Kofmana).

W 1967 współorganizator zbierania wśród studentów podpisów pod listem w obronie zagrożonego relegowaniem z Uniwersytetu Warszawskiego Adama Michnika. W 1968 uczestnik akcji protestacyjnych po zdjęciu Dziadów Adama Mickiewicza w reżyserii Kazimierza Dejmka z repertuaru Teatru Narodowego, m.in. zbierania podpisów pod petycją do Sejmu PRL o przywrócenie przedstawienia, 30 stycznia 1968 uczestnik manifestacji w Warszawie; 8 marca 1968 uczestnik wiecu na Uniwersytecie Warszawskim. 12 marca 1968 aresztowany i skazany wyrokiem Sądu Wojewódzkiego dla m.st. Warszawy na 2,5 roku więzienia, po czym osadzony w Areszcie Śledczym Warszawa-Mokotów, następnie Zakładzie Karnym w Strzelcach Opolskich. 30 lipca 1969 zwolniony na mocy amnestii. W 1976 był uczestnikiem akcji pomocy dla represjonowanych robotników Ursusa i Radomia. Współzałożyciel, autor i redaktor niezależnych pism: „Biuletynu Informacyjnego” Komitetu Obrony Robotników, „Robotnika” i kwartalnika politycznego „Krytyka”. W maju 1977 aresztowany i przetrzymywany w AŚ Warszawa-Mokotów, 24 lipca 1977 zwolniony na mocy amnestii. W 1978 uczestnik spotkania z czołowymi działaczami czechosłowackiej Karty 77 (m.in. z Václavem Havlem) w Karkonoszach na granicy polsko-czechosłowackiej. W 1979

współautor Karty Praw Robotniczych.

W 1980 współorganizator sieci informacyjnej o strajkach w Polsce. 14 sierpnia 1980 po raz kolejny zatrzymany, 28 sierpnia 1980 aresztowany i zwolniony 1 września 1980 na mocy Porozumień Sierpniowych. Od września 1980 doradca MKZ (Miejsko zakładowy Komitet Założycielski) Wałbrzych, MKZ Mazowsze i w Hucie im. Lenina. W 1981 współinicjator Klubów Rzeczypospolitej Samorządnej Wolność-Sprawiedliwość-Niepodległość. 13 grudnia 1981 internowany w Ośr. Odosobnienia w Warszawie-Białołęce, 3 września 1982 aresztowany, przewieziony do AŚ Warszawa-Mokotów, 1 czerwca 1983 zwolniony na przepustkę na Pierwszą Komunię św. swojej córki, nie powrócił do aresztu; pozostał w ukryciu. W 1987 sygnatariusz deklaracji Kręgu Przyjaciół Solidarności Polsko-Czechosłowackiej. W sierpniu 1988 uczestnik strajku w KWK Manifest Lipcowy w Jastrzębiu-Zdroju.

W latach 1988 – 1990 członek Komitetu Obywatelskiego przy Przewodniczącym „S” Lechu Wałęsie. W1989 uczestnik obrad Okrągłego Stołu w zespole ds. górnictwa. 1989-2001 poseł RP z list KO „S”; przewodniczący Komisji Polityki Społecznej (1991-1993 i 1997-2001), w Komisji Służb Specjalnych (1998-2001). 12 października 2010 został doradcą Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego ds. kontaktów z partiami i środowiskami politycznymi. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski i Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą.

Śp. Jan Lityński zmarł 21 lutego 2021 roku. 3. Honorowym Obywatelem Dzierżoniowa jest od czerwca 2014 r.

powrót do listy